

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Augustus' 29-dik napján, 1817-dik esztendőben.

L o n d o n.

A' Ministeri Kurir egy ideig megczáfolni próbálgatta a' *Morning Chronicle*-nek azon állatását, hogy a' Portsmouthi kikötőhelyből egy hajó evezett volna el Veneczuela felé, a' melly hadi készületeket, puskákat, puskaport 's egyebet vitt volna oda az insurgensek' számára. Azt is irta a' Kurir, hogy a' Londonban lévő Spanyol Követ, ezen hajónak elindulása előtt; a' maga tulajdon szemével meggyőzte magát affelől, hogy nem volt igaz, hogy hadi készületekkel lett volna terhelve. Azt is kinyilatkoztatta vala a' Kurir, hogy ő nem hiszi, hogy a' Londonban lehető Veneczuelai Biztos, ha tsakugyan fellené is, hogy lehet Londonban valami efféle ember, oly szerentsés lehessen, hogy sok Anglusokat reá vehessen a' támadók' zászlója alatt való szolgálatra: 's ha szintén találatnának is némely fiatal tisztek, kik az Anglus szolgálatot ezekért az úgynevezett Independensekért elhagyják, tudják-meg, hogy az Anglus országlószék nem fogja soha pártjokat fogni, ha a' hadi történet őket a' Spanyol Király' seregeinek kezébe adván, ezek úgy fognak vellek bánni, mint érdemlik. —

Későbbi leveleiben tsakugyan nem tagadja a' Kurir is, hogy van Londonban valami Veneczuelai Biztos, ki az Anglus tiszteket szép szín alatt verbuálja; hanem már most ezen tiszteket iparkodik lebeszéli a' Kurir, azt terjesztvén szeme-

ik eleibe, hogy melly nagy alacsonyosság legyen, a' katonai ditsősségre való minden vágyódás mellett is, nem valamelly olyan Hatalmasságnak zászlója alatt valóni szolgálatot, a' ki valamelly más törvényes jussal bíró Hatalmasság ellen visel igasságos háborut, hanem *Rebellisekhez* állaniszolgálatra 's ezeknek ügyét védelmezni, a' nélkül, hogy az ő feltámadásoknak valamelly igaz okát tudhatnák, 's a' hazafiak között való legkegyetlenebb háborunak terjesztésén ekképpen iparkodni: — „De kik is ezek az úgynevezett Independensek nagyobhadon? Noha úgy látszott is eleinten, (így végzi szavait a' Kurir) mint ha Déli Amérikában az emberiség' ügye mellett való tusakodás volna a' vércutá' oka: hanem későbbre tsakugyan elterjedett oda is az a' veszedelmes niereg, a' melly Európán ily nagy sebeket ejtett. Rész szerént az Északi Amériikai Egygyesült Státusok' földjéről, részszerént pedig és kiváltképpen Frantzia országból nagy sokasággal oda gyülekeztek a' *Bonaparte*' pártosai, a' kik vagy a' magok hazájokban gyűlöltevén 's abból kitalasztatván, vagy pedig az öbünös tselekedeteik által megmotskolóltott tsendességet nem szenvedhetvén, a' Déli Amérikában kegyetlenkedő támadás mint valamelly mágnes által, mint a' ragadozó állatok a' vérnek szemlélése által oda szivattattak, 's ott is minden felé kiterjesztették azon principiumaikat, a' mellyeknek tsak erőszakos romlás és veszttség a' rugója.“

Azt is megvallja már most a *Londoni Kurir*, hogy a *Déli Amerikai* insurgensekre nézve alkudozások folynak a Nagy Britanniái és Orosz Országlovszékek között.

Az Anglus Országlovszék meghatározta, hogy néhány fegyveres hajókat küldjön-ki a tengerekre, oly rendeléssel, hogy az *Anglus* kereskedést az insurgensek' prédáló hajóik ellen védelmezzék, 's meg ne engedjék, hogy ezektől a *Britannus* hajók afféle méltanlanságokat elszenvedni kényteleníttessenek, mint a' milyencet más nemzetbeliek szenvednek. Már hozzá fogtak az Angliai kikötőhelyekben ezen hajóknak felkészítetésekhez, 's mint hallik, minden órán ki fogják indítani őket a' tengerekre. Gondolják, hogy a' *La-Plata*' öblei felé van véllék a' czélzás.

Az úgy nevezett ifiabb *Minárol* egy időtől fogva ismét sokat irnak a' külső országi újságlevelek. Tudva van felőle, hogy ő a' múlt esztendőben Angliába jöven, 's itt valami hajókat, mindenféle nyúghatatlan, emigrans, számkivetett, 's egyéb hazájokat kerülő Spanyolokkal megralván, vissza tért Amérikába az insurgensekhez. Azóta sokféle bizontalanságokat irtak felőle. Most már bizonyosan írják azt, hogy hova kötött-ki: hanem kiszállásától fogva való állapotjáról nem irnak bizonyost. A' republikai részen-lévő levelek azt erőssítik, hogy igen jó állapotban lévő sereggel szállott-ki a' *Sant Ander*' vize' torkához; a' serege 1500 emberekből áll; Május' 18-dikán a' nevezett viznek torkától már jó messze járt, a' nélkül, hogy valamely Királyi sereg valahoz véle szembe szállott volna; a' Király' részén lévők azt hirtették volt el ugyan a' *Meksikói* népek között, hogy az ő serege tsupa tolvajokból 's egyéb gazemberekből állana, a' kik tsak azért mentek volna oda, hogy a' lakosoknak vagyonaikat 's feleségeiket elra-

gadozzák: de már most más gondolattal viseltetik erántok a' föld' népe; a' *Meksikói* lakosok tsoportosan állanak hozzájuk, 's eleséggel és lovakkal segítik őket. Kivált a' *Soto-la-Marinai* lakosok, a' hova kiszállottak, szerentséseknak tartják magokat, hogy vendégelhetik őket." — A' *Londoni Kurir* azonközben erről a' *Miná* a' expeditziójáról is egy kevésbé külböözőbb hangon beszél. Azt mondja, hogy hozzá oly tudósítások érkeztek *Vera-Cruz*ból: hogy *Miná* ugyan megérkezett-és ki is szállott *Soto-la-Marinához* a' *Ney-Sant-Ander*' vize' torkához, hanem mihelyest a' Királyi Országlovszék *Vera-Cruzban* felőle tudósított, tüstént fegyveres hajókat küldött-ki, hogy az hajóit, mellyeken-oda evezett, tegyék semmivé; a' mi már meg is történt. Az ő armádóját 5-vagy 7 száz emberekre lehet tenni. Ő maga egy tsoportal a' partnál maradt, egy tsoportját pedig előre küldötte *Altamira* felé: de úgy látszik, hogy ez a' 100 emberekből álló tsoport már megveretett 's a' vezérét is elvesztette, a' ki egy idegen nemzetbeli Oberlajtnánt volt. —

Liverpoolba *Venezuelából* egy újabb *Diplomaticus Agens* érkezett-meg; a' ki haladék nélkül elsietett *London* felé.

Szent Ilona szigetéről ismét sok mesét hirtellek-el némely irók. A' valóság ennyiben határozódik, hogy *Junius* 17-dikéig, mikor onnét a' legújabb tudósítást útnak indították, *Napoleon Bonaparte* jó egészségben volt. Legfőbb 's több időtöltése billardozásban állott. —

A' beteg Királyról ekképpen ir a' *Ministeri Kurir*: — „Már jó ideje, hogy a' Király' állapotjáról nem jött-ki semmi egyéb tudósítás, annál, a' mit az Orvosok felőle hónaponként ki szoktak adni. Azt hirtették vala, hogy ő Felsége a' szeme' világát elvesztette 's meg is siketült volna. De e' nem igaz, mert olyan jól

hall, hogy a' körülötte járókat vagy mellette elmenőket a' járássokról megemeri 's neveinken szölliitja őket. Élete' módját, elöregülése 's gyengülése mellett is változás nélkül folytatja: jó reggel felkel; 8 óra felé fölöstökömöz, 1 óraker ebédhez ül; a' marha és berbéts hust most is egyebek felett kedvelli, 's tsendes szempillantataiban mindenkor maga rendel el, hogy mit fog enni. Egy fő pázsi és az orvosok, szüntelenül véle vagynak. Közel a' szobáihoz egy sétáló hely van számára készíttelve, de nem akarja hasznát venni azóla, hogy szeme' világát elvesztette. Azt mondja, hogy azóla nem találja semmi gyönyörüségét a' sétálásban. A' hozzátartozókkal egygyütt 13 szobákban lakik ő Felsege. Mikor *Wind-sorban* lakik a' Királyné, délelött 10 óraker minden nap' elmegy' a' férje' látogatására Doktor *Williams*sal.

M a d r i d.

Hírellek, hogy a' Pápanak azon Büláján kívül, melly által Spanyolországban a' Barátoknak sékularizáltatása megengedetett, még más Bullát is kapott volna a' Spanyol Országlószék, melly a' Spanyol Papságnak minden rendjeire nézve nevezetes változásokot fogna okozni, mint mondják azért, hogy semmi hajlandóságot nemakarnak mutatni azon újadófizetésekre nézve, mellyek a' Május 30-dikán kiadatott Einántziai Dekrétum által meghatározottak.

Egyebeket is hírlélnek kívált a' Párisi újságlevelek, de a' mellyek mind olyan dolgok, hogy még jó darab idő kívántatik hozzá, míg megláthatjuk, hogy mit tarthassunk felőlük. Ilyenek p. o. hogy a' *Cortések* közzül sok oly emberek, a' kik számkivetésbe küldettetre vagynak, nem csak vissza hivattatni hanem nagy és fontos hivatalokat is kapni fogának. Ezek között névvel nevezik *Quintánát*, *Romanillost*, *Argueillest*, 's többeket. Azt mondják ezen utólsórol, hogy *Valen-*

ciában olyan hivatalra volna rendeltetve, mellyért 40,000 Reálisokat fogna kapni mint fizetést.

Q u e b e c k.

Az Északi Amerikai Egygyesült Státusok' Országlószéke nem akar elállani azon kívánságától, hogy a' maga határát a' Sz. Tamás' szigete megett Sz. Lorentzen túl terjessze, melyből a' következne, hogy az Ujj-Skotziában és Ujj-Braunschweighban lévő Anglus lakosoknak Quebeckel való közösülése egészen kettévá-gattatna, mellyet nem engedhet meg az Anglus Országlószék. —

Bónaparte József a' Delaware mellett Sayer nevű Londoni vult lakostól és Magistratuális embertől vásárlott meg egy jószágot 's ott nyomult meg. Legtöbb idejét könyves házában tölti olvasással. Vagyonából való jövedelmei, mellyekből él, esztendőnként valami 66 ezer forintokra telnek. — A' Bónaparte' idejebéli Frantzia Státustanátsos Real, ki a' revoluzió előtt rozolis-fabrikás volt, most Ney-Yorkban ismét ezen mesterséget üzi, 's jól el-el belölle. — Volt Frantzia Státustanátsos Regnault-de-Saint-Jean-d' Angelynek az elméje annyira megzavaradott, hogy minden javait kivették a' keziből és két idegen gondviselőnek keze alá adták.

Mac-Gregor Veneczuellai hajókon vitte a' maga 1400 emberekből álló seregét a' Florida mellett lévő *Amelia* nevű Spanyol szigetnek elfoglalására, melynek ugyan igen jó és hátorságos ki kötőhelye van, de ő azt még is minden vérontás nélkül foglalta el, minthogy az egész őrző sereg csak 50 emberből és egy ágyuból állott. — Hasonló gyenge őrző sereg találtatik Napkeleti Floridában Sz. Augustin városában is, a' melly csak 20 mérföld távolságra esik Ameliától, a' hova innét útját vette *Mac-Gregor*.

S t o c k h o l m.

Svédziának Calmar nevű nem nagy de szép kereskedő városában a' tisztviselő

Iők 's a' polgárságnak nevezetesebb része egy társaságot formálván 's írást bortsátván el egymás között aláírás által elkötelezték magokat, Svétziai ember betsületére, hogy ennekutánna a' legnagyobb vendégség, mellyet valaki közzülök ad, legfeljebb hat tál ételből fog állani; délben csak közönséges bort és Malagát adat a' gazda az asztalára, estve pedig semmi féle bort nem; valamint kávét se' délután; semmi idegen *Confektet* a' házába bevitettetni nem enged; idegen drága materiából való köntöst az aszszony személyek nem fognak viselni, valamint szüntén *Török* országi vagy egyéb idegen drága nyakendőket sem; tsipkét legfeljebb csak két tzol szélességűt.

Minthogy a' tölgy fa erdők Svétziában nagyon ritkásodni kezdettek, ezen fának a' hajóépítésre való szükséges volta pedig igen fontos: tehát, hogy még jobban meg ne fogyatkozzék, két nevezetes jutalmat rendelt az Országlószék azoknak számokra, a' kik magokat ennek természetében meg fogják különböztetni. A' ki 7 esztendő mulva megmutathatja, hogy 2000 ilyen élő fát nevelt, mellyek friss elevenségben 's egymástól leg alább 5 ölnyire fognak állani, arany emlékeztető pénzt, vagy ha inkább tettzik 150 tallér jutalmat; a' ki pedig 1000- ret mutathat, ezüstöt kap.

Ménusi Frankfurt.

Az itt kijövő újságlevelekben ilyen zikkely találtatik: — „*Frankfurt* szabad városának Tanácsa a' Pruszsiai Országlószéknek meghatározott kívánságára, *Massenbach* Oberstert itt elfogtván, ötöt Pruszsus Kapitány *Kölchennek* által adta, hogy *Berlinben* egy hadi ítélőszék által, melynek tagjait a' Király tulajdon maga fogja kinevezni, számadásra vonattassék.“ — Hogy mit vétett, arról még most semmit nem írnak ezen újságlevelek.

Belgiumbol naponként érkeznek a'

házajokból elkergettetett *Frantziák Frankfurtba*, még pedig többire politziai kísérőknek vigyázása alatt. Ezeknek csak az *Austriai*, *Pruszsus*, és *Orosz földön* szabad megállapodni. Azok közzül, kik eddig *Belgiumban* tartózkodtak, csak *Cambaceres*, a' *Frantzia birodalom* volt fő *Cancellarius*a, 's *Dávid* a' híres képfestő, nyerték meg, hogy tovább is *Brüsszelben* lakhassanak.

B e r n a.

Az itt kijövő újság arról emlékeztet, hogy az eddig *Helvétziában* tartózkodott *Frantzia Emigransoknak* onnét is el kell takarodni, egy környülállásos Híradást adott ki, melyben előbeszéli a' *Kanton* Kormányozószeke, hogy a' *Párisban* lévő *Helvétus Követ* az ugyan ott lévő, *Austriai*, *Anglus*, *Orosz*, és *Pruszsus* Követekről egy jelentést vett legyen, melly a' *Frantzia országból* 1815-ben kiküldetett veszedelmes embereket illeti, kiknek neveik két laistromba irattatva lévén meg határozott módon parantsoltatik nékiek, hogy *Augustus* 15-dik napjáig magoknak ezen három birodalmak, *Austria*, *Pruszsia*, és az *Orosz birodalom* közzül valamelyikben váloszszanak lakóhelyet, 's *Helvétziát* hagyják oda.

Elegyes Dolgok.

Azok a' hajók, mellyek *Leopoldina* ö Cs. Fő Hertzegaszszonyságát *Brasília* felé viszik, *Aug. 15-dik* napján reggel hatodfél órakor indúltak ki a' *Livornói* kikötőhelyből, oly kedvező széllel, hogy a' két nagyobb hajót 10 órakor a' partoktól már nem lehetett látni.

A' *Német birodalom* tagjai is nagyobbadon mind beállottak már a' *Szent Szövetségbe*. *Lübeckből* írják, hogy az odavaló *Senátus* is kiadta az abba való beállás Aktáját.

A' *Nassau* Hertzeg' fiának kereszttsége *Aug. 17-dikén* már az *Egygyesült* *Evangeliumi Ekklesia* ritusa szerint ment véghez.

Mutató Táblája azon Eltöröl Fundus' resultatumainak, melybe az 1816-ban Junius' 1-ső napján költ Patens szerént 200,000, az 1817-ben Julius 15-dikén költ Patens szerént pedig esztendőnként 500,000 Conventziós forintokat ad a' Status' kassája, a' végre, hogy a' betett Aktziákból begyülő papiros pénzért a' Status által a' Bankónak adandó $2\frac{1}{2}$ per Centes Obligatziók, visszaváltattassanak.

		Esztendőnként való Jövedelmek.	Interes ne-vekedés, esztendőnként.	Bévaltandó Obligatziók esztendőnként.	Egész summája a' bévaltott Obligatzióknak.			Esztendőnként való Jövedelmek.	Interes ne-vekedés, esztendőnként.	Bévaltandó Obligatziók esztendőnként.	Egész summája a' bévaltott Obligatzióknak.
1-ső Juliu- sig	1817	fl.	fl.	fl.	fl.	1-ső Juliu- sig	1838	fl.	fl.	fl.	fl.
—	1818	500,000	40,675	1,480,000	400,000	—	1839	500,000	1,011,125	3,022,000	38,916,000
—	1819	500,000	62,775	1,126,000	1,480,000	—	1840	500,000	1,087,625	3,174,000	41,968,000
—	1820	500,000	91,275	1,182,000	2,606,000	—	1841	500,000	1,167,975	3,336,000	45,142,000
—	1821	500,000	131,200	1,242,000	3,788,000	—	1842	500,000	1,252,225	3,506,000	48,478,000
—	1822	500,000	152,650	1,306,000	5,050,000	—	1843	500,000	1,341,150	3,506,000	51,984,000
—	1823	500,000	185,700	1,372,000	6,336,000	—	1844	500,000	1,434,550	3,682,000	55,666,000
—	1824	500,000	22,0425	1,440,000	7,708,000	—	1845	500,000	1,532,275	3,868,000	59,554,000
—	1825	500,000	256,875	1,514,000	9,148,000	—	1846	500,000	1,635,150	4,064,000	63,598,000
—	1826	500,000	295,200	1,590,000	10,662,000	—	1847	500,000	1,743,225	4,407,000	67,868,000
—	1827	500,000	335,450	1,672,000	12,252,000	—	1848	500,000	1,856,825	4,888,000	72,556,000
—	1828	500,000	377,750	1,754,000	13,924,000	—	1849	500,000	1,976,100	5,471,200	77,068,000
—	1829	500,000	422,175	1,846,000	15,678,000	—	8050	500,000	2,101,475	6,054,000	82,022,000
—	1830	500,000	468,875	1,938,000	17,524,000	—	1851	500,000	2,233,175	6,744,000	87,224,000
—	1831	500,000	517,925	2,034,000	19,462,000	—	1852	500,000	2,371,525	7,566,000	92,690,000
—	1832	500,000	569,450	2,140,000	21,496,000						98,454,000
—	1833	500,000	623,600	2,248,000	23,636,000						
—	1834	500,000	680,500	2,360,000	25,884,000						
—	1835	500,000	740,250	2,480,000	28,244,000						
—	1836	500,000	803,025	2,606,000	30,724,000						
—	1837	500,000	868,975	2,738,000	33,350,000						
					36,068,000				(*)782,750	1,566,000	100,000,000

(*) Ez az utolsó sor-szám azt jelenti, hogy az 1852-dik esztendő Decemberevégen fizetendő 1,250,452 fl. interesből még 782,750 forintokat kell 1,566,000 forintnyi Obligatzióknak vissza váltatásokra adni hogy a' 100,000,000 kiteljék.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Szomolnok, Augustus' 12-dikén. — Megérkezett ide Liptó Vármegyén keresztül Méltóságos Báró Révai János úr ö Nagysága, Blatniza 's Szklabina örökös ura, Cs. Kir. Kamarás, Tek. Turótz Vármegyének örökös Fő Ispánnya 's Administratora, és a' Szolnoki Bányász Administratiónok Felsőzecs Urunktól közelébe kinevezett Inspectora. Mennél nagyobb kívánsággal váratott ő Nagysága, annál nagyobb volt ohajtott megérkezésén az öröm, mellyet a' Bányász Tiszt Urak e' következő szép tzeremoniákkal jelentettek ki. Az egész Tiszti kar 3 óra távolságra elébe ment ő Nagyságának. Schwaller, Hülden, és Szomolnok' tulajdon kebelekből lovagokat állítottak kik az említett helyeknek zászlóikat lohogtatva kísérték ő Nagyságát délyesti 6 óraker Szomolnokra-be. Estve a' Kamara Palotájában fényes vatsora volt. A' Bányász-legénység 8 óraker gyült öszve, és égő bányavilágokkal ékes parádét csinált. A' Kamara Palotájával átalellenben ilyenhetük tündéklötték a' Templom falán V. L. B. D. R. P. C. E. S. I. (*Vivat Liber Baro de Réva, Perpetuus Comes, et Supr. Inspector*). A' számos Népségnek örömköltésait és a' mozsarak durrogásait szépen által adták a' magas hegyek a' közöttök fekvő völgynek. Más nap tíz óraker ismét öszve seregettek a' Tisztviselők a' Kamara Palotájában, és régi szokás szerint sulyokkal 's vassal kísérték tisztelt Inspectorjokat a' Templomba. Itt Mise tartatván, és Te Deum énekeltevé ismét vissza tért az egész sokaság a' Mélt. Fő Inspector Urnak lakására. Délbe fényes ebéd volt ujra a' nagy Szalában, mellyen nem csak a' Tisztviselő Urak, hanem más idegen Urak is nagy számmal jelen voltak. Estve az ide való

Teatromban némely önként vállalkozott személyek egy Bányász Melodráját adtak elő, mellyben a' Bányász Foglaltosságoknak minden ágazatai igen gyönyörűen ki voltak ábrázoltatva. Jobbra egy bányász tsatorna, balra a' mosóhely; bellyebb jobb felől az értzzúzó malom, bal felől az olvasztó kementze; még is bellyebb jobbról a' rézhámoz, balról a' pénzverőhely; és egészen hátra az erdő látszott. Majd egyszerre csak el tűntek mind ezek, és megettek egy Templom emelkedett fel, mellynek mindenik oldalról 3 Geniusoktól koszorúzott oltárán az R. betű volt kivilágítva. Végre következett a' Játék-darab, mellynek e' volt a' tizimje: *Kötelesség, és Szeretet*. Általában minden tzeremoniák, mellyekkel ő Nagysága fogadtatott, a' helybeli Tisztőség eránta való tiszteletének és hájlandóságának kifejezésére tzeleztek.

* * *

Buda. Szerdán, e' folyó hónap 20-dikán a' szokott ajtatossági tzeremoniákkal ülte meg Hazánknak fő Városa Szent István első és Apostoli Magyar Király' innepét. Sokat nyert ezen valóban nevezetes napnak fényessége az által, hogy egész Egyházi ékességgel Egri Ersek Nagy Méltóságú Báró Fischer István úr kísérte nagy processióval a' Szent Kezet a' Vár Kópolnájából a' Városi Fő Plébániára, és vissza. Ö Excellentiája Nagy Misét tartott; mellette Mélt. Kovalik János, Mélt. Paintner Mihály, és Mélt. Madarassy Ferentz Püspökök, továbbá Fő Tiszt Szluha Apátur, és Főtiszt. Tumpacher Kanonok úr 's a' t. szolgáltak. A' Mise előtt Hazánknak két jeles Egyházi Orátorai alkalmatossági predikációkat mondtak. Magyar nyelven Fő Tiszt Szluha Fr. Apátur, és Szekszárdi Plébánus, — német nyelven pedig Fő Tiszt Juraga István Selmetszi Plébánus úr

mindketten ékesen 's egész buzgósággal predikáltak. A' külső Városi Plebaniák, az Oskolai Ifjuság, és a' Városi Tanács díszes megjelenésekkel, és az áhítatos-ságha való részvételökkel nevelték az in-nepnek fényességét. Az egész össze gyült sokaság érzeni látszott annak a' Nagy személynek érdemeit, a' kinek emlékezte méltán megújúlhat minden idén az érdemet betsülő Magyar' szívében.

* * *

Eperjes Augustus' 8-dikán. Az Evangelica Confessiön lévőknek itt hely-bezetelett virágzó Fő Oskolájokban tanuló Ifjuság' közönséges Megpróbáltatásának alkalmatosságával össze gyülvén a' tisztelt Fő Oskola Elöljárói fő gondjokat arrafor-dították, hogy Meczö-Berénybe mentt T. T. *Benka Adám* Professor urnak meg-üresült helyét kipótolnák. Melyre nézve köz megegyezéssel T. T. *Gregus Mi-hály* urat választották, és hívták meg a' philosophico-politica Tudományok más-odikk Tanítójának. Ez a' sokat ígéré if-ju Férfiú, a' ki magát a' külső Országi Akademiákon hosszasabb ideig éppen csak az Oskolai Tudományokban tökéle-tesítette a' meghívást el is fogadta, és a' következő Oskolai Esztendőnek kezdeté-vel Septembernek első napján fog hivata-lába be iktattatni.

* * *

Ő Exc. ja Méltóságos Vásáros Namé-nyi Bároné *Eötvös Mária* Asszonya a' Budai Fő Gynnasiumnak nagy szép iz-léssel készült, és ezüstel gazdagon meg-arakott zászlót ajándékozott annak meg-gondolásáhol, hogy régebben egyetlen egy fia Méltós. Báró *Eötvös Ignáts* úr, Cs. Kir. Kamarás, és a' Magyar Kir. Ud-vari Kamara' Titoknokja, ezen Oskolában neveltetett, most pedig éppen két un-okaí *Fay Antal*, és *Ignác* ugyan abban neveltetnek. Ezen a' zászlón az említett Gynnasium Patronusának Szent Aloysius-

nak, és Paduai Antalnak képeik vagynak kiábrázolva ilyen fellyül írással:

His Ducibus sit rata salus ad Sidera sursum,
Quo Pubem Aonian Divus uterque vocat.

A' zászlónak ezüstel gazdagon kivar-rott kék pántlikáján ez a' fellyülírás van: *A' Hazareményiségére nevedő Ifju-ságnak. Báró Eötvösné, született Báró Szepessy Mária tsiuállatta.* 1817. Ezen szép készületű zászlót háláadással vette az Oskolai Ifjuság, és úgy nézi mint olyan kintsét, melly az Oskolai érdeme-ket megésmérő jószívűségnek tisztelettel tellyes emlékeztető jele. A' fellyebb leirt Processiön vitték azt leg először magok előtt a' Budai Gynnasiumban lévő Ta-nulók.

Egy rút verekedés.

Londonban L. Erskine egy tisztas asz- szonysággal Aug. 12. napján egy fedelellen hintóban kiszekerezvén, egygyik után valami tolongó szekerek közé érkezett, a' hol néki is meg kellett állani. A' háta megett egy kenyérsütő azon iparkodott, hogy a' Lord hintója mellett eltsapjon, hanem a' Lord, a' ki maga kotsisko lott, az ostorral a' sütő lova' fejefelé egy kanyarítást tévén, azt előre nyomakodni nem en-gedte, mellyért a' sütő úgy megmérge-lődött, hogy a' Lordot a' mellette ülő aszszonysággal együtt ütni kezdvén, mind addig verte, míg az ostora' nyele ketté nem tört. Ebből jeles per fog lenni.

Előfizetési Jelentés.

E' munkára: Rövid Földírás, a' leg-ujabb polgári változások szerint. Ta-nuló Ifjak' számára írta Kis Pál, Győr megyei Pap, és Nevelő.

Mind eddig egy új, anyai nyelvün-kön, tanuló Ifjaink' számára készített kö-zönséges Földírásnak Universalis Geogra-fiának híjjával voltunk. Ama' munkák, mellyek Hazánkban e' Tárgyról már ez

előtt kiadódtak, most, midőn Európának polgári állapotja egészen megváltozott, éppen haszontalanokká lettek. E' sors nem csak a' Hazánkban, hanem a' külföldön megjelent Földirási munkákat is egyaránt érintette, azért, minden Nemzeti Litteratúra' kedvelőinek forró kívánsága vala ezen, egyszerre támadt híjánosságot minél előbb kipótolva látni; inét van, hogy a' Német Literatura nem számlál oly időszakot, melly a' Földirási tudományra nézve virágzóbb lett volna a' mainál. Esmerem jobbara a' külföldi e'beli munkákban jelesen fáradozókat, és használtam írásaikat. Minálunk Cannabich' derék német munkája érdemes Czövek István Úrtól magyarra fordítatott; de, ime különben jeles munka, csak az e' tudománybén már nagy előmenetelt tett Férjfiaknak, nem pedig a' Tanulóknak számára látszik alkalmasztatva lenni, — bő értekezései, nagy kiterjedtsége elfárasztta, elkedvetlenülé az Ifjakat; a' végre tehát, hogy ezek hasznot vehessenek, gyökeres rövidségű, kellemes elő adású, szinte egyszerre általánlátható, felfogható rendű munka kívánatik: de éppen illyest nem nyújthatánk Ifjaink' kezébe! Érzették e' fogyatkozást velem együtt több tanításban fáradozók, kiknek szolgálni, tanítványaiknak pedig használni illetén munkával magamban feltettem; azért, szem előtt tartván azokat, kiknek írók, az egész munkát kérdésekbe, és feleletekbe foglaltam, a' Matematika, Természeti és Polgári földirást röviden elő bocsátván, az Országok' leírásába ereszkedtem. Hogy pedig e' munka annál is inkább elterjedjen, 's elterjedtsége által Hazánkban gyümölcsözön, az előfizetési útát választottam, és ennek üdejét Julistól kezdvén, Szeptember' utóáig meghatároztam. A' munkának kinyomtatását pedig Bécsben úgy intéztem, hogy a' szegényebb sorsuaknak is jutlasson belőle, e' végre tiszta nyomtató papiroson egy példázotnak árát, melly 8-ad rétbén mintegy 18—19 ívokra terjed, Váltó czédulában 3 f.ra hoztam. A' hibátlan, szemnek kedvező tiszta nyomtatásra fő gond fordittatik. Reményilem, hogy a' tehetősebb Hazafiak ösmeretes búzgóságok szerint több példázatot megrendelni, és azoknak kiosztásával a' tanuló Ifjak' szorgalmát éleszteni, jutalmazni fogják; ismét, hogy több gondos szülők, Nevelők, és Oktatók hazafiai fáradozásomat elősegíttik. Bétsben 14. Juniusban 1817.

Kis Pál,

Győr Megyei Pap és Nevelő.

Jegyzés. Az érdemes előfizetők szabad leveleket így utasíthatlyák hozzám: Krüger Strafe, Nro. 1074. Wien. Peldázattya kinek kinek lakásához leg közelebbi Postára küldetődik. — De, a' kinek úgy tetszik, a' kövélkezendő városokban is elő fizethet:

Aradon, Matlekovics Ferencz Ur, az Aradi Kapitális iskola' Igazgatójánál. — Budán, T. Folnesics Lajos Ur, egy leány nevelő Intézet' kormányzójánál. — Debreczenben, Kiss Sámuel Ur, Rajzolás Professórnál. — Fejérvárott, Lang Ur, érdemes Könyvkötőnél. — Egerben, N. T. Fábó Mihály, Gimnáziumi Directornál. — Győrben, Nemes T. Szerepits Ferencz Ur, Káptalan Káplányúnál. — Kassán N. T. Bernát Maximilián Ur, Gimnáziumi Directornál. — Kecskeméten, Pataky István Ur, Tanítónál. — Kolosvárott, Nagy Erdemü Guttman Könyvtáros Urnál. — Komáromban, Német István Ur, Normális iskolai Tanítónál. — Pápán, Tek. Pápai Sámuel Ur, Urodalmi Fiscálisnál. — Pécsen, N. T. Klie György Urnál. — Pozsonyban, T. Caelkó István, Akadémiai Professor Urnál. — Szegeden, T. Katona Dénes Professor Urnál. — Tatában, T. Nemcsikay Jakab Káplány Urnál. — Veszprémben, T. Flizár György, Theol. Professor Urnál.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Aug. 26-ik napján 315 $\frac{1}{2}$ — 27-dikén 314 — 28-dikén 313 $\frac{3}{4}$ — forintot.